



# Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 31

2. srpna 2020

Cena: 8 Kč

## Církvi k narozeninám

K devadesátinám církve jsem kdysi napsala, že svou církev čs. husitskou chápu a s radostí přijímám jako avantgardu svého druhu. Tenkrát to vzbudilo úsměvy mnohých. Nešť! Při stém výročí si za tím, přátelé, stojím. Pohledme na současnou teologickou pnutí u našich římsko-katolických sester a bratří. I oni se za těch sto let nečekaně čekají, navíc s novým papežem, posunuli.

Letmo připomenu přijímání pod obojí při významných příležitostech. Dokonce i laici už mohou mluvit do správy svých farností. Jistě pro ně není lehké si na to zvyknout.

Nebo diskuse o aspoň nižším kněžském (jáhenském) svěcení pro ženy. Kdo by to kdy čekal? Občas vidím v římsko-katolických chrámech i děvčata-ministrantky. Vzpomínám si, jak jsme v 50. letech s holkami při „Božím těle“ s pivoňkami v košíku klukům jejich ministrantství záviděly... Diskuse o zdobrovolnění celibátu (i u nás je přece zdobrovolněn). Víme, že celibát není biblicky zakotven

a netýká se ani jen sexuality. Je především věcí dobrovolného nesení samoty, vydělené ke kněžské službě. Plnému kněžství by přece neměla bránit možnost vztahu, rodinné blízkosti, potomků. (I apoštol Petr měl rodinu, ženu a děti! A jaké dílo vykonal!) Papež František dokonce nedávno v Argentině vyzval při mši ženaté a z církve odejité kněze, aby mu byli nápomocni s vysluhováním svátosti večeře Páně. Nemusíme s papežem Františkem v některých věcech souhlasit, ale jeho ekumeničnost daleko překonává jeho předchůdce. Nepřipomíná vám to všechno rok 1920? Reformní úsilí našich otců zakladatelů?

Avantgarda je něco jako „průkopnický předvoj“! No – možná jsme předběhli čas, třeba uspěchaně, třeba to náhle milionové nadšení davů ani nemohlo mít hloubku a výdrž. Třeba jsme my sami snažení, vytčené v preambuli církve, nenesli těch sto let vždycky věrohodně, ale spíš s odřenými ušima. Nezůstali jsme „bez poskvrny a vrásky“. Kdo ví? Bůh ví! Ale jak vidno, to úsilí mělo svůj smysl. Nemáme se za co stydět, spíš s ostychem si tu preambuli připomínat i dneska: „O československé církvi věříme, že vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ni do jedné svatě a obecně církve Boží byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali



Foto: Václav Kovalčík

ztraceni v nevěře a beznaději...“

Dnes nás už není milion, ale jen pár desítek tisíc. No a? Úkol přece trvá! Dnes po stu letech ještě aktuálnější a palčivější! Práce na vinici Páně je tolik! A bude. Těch ztracených a beznadějných je přece tolik! Tak čeho se bát?!

Máme naplňovat vědu Duchem Kristovým. S Maxem Planckem víme, že „kde není věda, je pavěda“ a sami víme, že kde není víra, je pověra. A tak s Františkem s Assisi: „*pojďme začít znovu, neboť jsme neudělali vůbec nic!*“ Jana Šilerová

## Čas nám daný

Z celkové atmosféry církve nelze nevyčíst touhu po změně, proměně, posunu, obnově. K tomu, co je v osobním zrání člověka nutností duchovního prohloubení a růstu, církvi jako celku, zdá se, chybí odvaha. Stoleté výročí nabízí nejen možnost, ale přímo nutnost upřímné a nesebeobelhávající reflexe. Už proto, že „budoucnost nemilosrdně vrhá svůj stín dopředu“ (Klement Bochořák).

Je nás v církvi možná třicet tisíc oveček. Strukturální, personální i ekonomické změny už zdaleka nejsou nějakou výzvou pro budoucnost. Je to tvrdá realita, kterou procházíme. Bohužel v pozici mrtvého brouka - ono to nějak dopadne.

Postupné volby vedení církve a jeho omlazení snad nabídne možnost otevřené diskuse bez osobních animozit, podsouvání úmyslů a invektiv. Takto tvořivý dialog celé církve - laiků i duchovních - měl už dávno probíhat i ke stávající volbě nového patriarchy. Navzdory koronaviru aspoň přes Český zápas. Jsem vděčná církevnímu zastupitelství, že po „tichu po pěšině“ posunulo volby aspoň na 24. 10. A že se konečně přes Český zápas začneme i my v terénu dovídat, kdo je kdo a kdo je ochoten břemeno patriarší služby na sebe vzít. Čekáme na jejich portréty a názory. Teď máme uvnitř církve čas nám daný k široké diskusi a především k modlitbám. Využijme ho. Všichni. Jana Šilerová

## Co je nového v Rychnově

V předvečer Husova svátku se konal v naší náboženské obci Večer pro M. J. Husa. Programu předcházelo uvedení nové Husovy zvoníčky Dobré vůle. Je na ní nápis:

100 let Církve československé husitské (1920-2020)

80 let Husova sboru v Rychnově nad Kněžnou

17 let partnerství se saskou evangelickou církví Schoenfeld-Weissig

605 let od upálení M. J. Husa

2020 - rok koronavirové pandemie: pomáháme potřebným, modlíme se za svět, za všechny lidi dobré vůle

Zvoníčka stojí před Husovým sborem, naproti Husově lípě. Vzhledem k tomu, že v našem městě není ani Husova ulice ani Husovo náměstí, zdá se, že by stálo za to, usilovat o přejmenování dosavadního školního náměstí na Husovo.

První neděli po Husovu dnu strávili čtyři členové naší náboženské obce v partnerské obci Schoenfeld-Weissig. V Sasku je ještě nutno mít v kostelích roušku, sedět v rozestupech 1,5 metru a zatím se nekoná večeře Páně (lidem to velmi chybí). První plánované bohoslužby s večerí Páně mají být až 20. září, spojené s konfirmací (biřmováním). Je to tradiční rodinný svátek, takže se do kostela asi nevejdou lidé, v jejichž rodině konfirmand není. Při těchto bohoslužbách budou použity naše hostie (Bílkovy) a víno z lahve s nápisem 100 let Církve československé husitské. Naši delegáti naopak přivezli hostie z partnerské obce. Pro-pojení vskutku víc než symbolické.



Při projíždění východní částí Drážďan, která patří k naší partnerské obci, můžete vidět na některých předzahrádkách dřevěné bíle omalované čápy, jejichž křídla se ve větru otáčejí (vrtulky). Podle nich poznáte, kde bydlí naši partneři. Čápy vyrobil rychnovský bratr předseda Jareš a je jich tam už přes 40. Někteří (čápi) zalétli až do Lotyšska (další partnerská obec) a do Švýcarska. Alena Naimanová

## Anketa

Milí čtenáři, v souvislosti s blížící se volbou patriarchy jsme se věřících z naší církve zeptali na jejich vizi dalšího směřování církve i na to, koho by rádi viděli ve funkci jejího duchovního správce. Odpovědi přinášíme také v tomto čísle ČZ:

- 1) *Koho byste rádi viděli ve funkci příštího patriarchy, jaké je dle vás zásadní kritérium pro vykonávání této služby?*
- 2) *Do jaké míry ovlivňuje a jak by měla ovlivňovat osobnost patriarchy podobu církve své doby?*
- 3) *Mottem letošního výročí církve se stal výrok 100 let služby Bohu, sto let pomoci člověku. Daří se církvi svým reálným životem dostát tomuto heslu? Co a jak má konat, aby heslo v budoucnu naplňovala?*



1) Namíchal bych Vaška Žďárského se Štěpánem Kláskem, Miloněm Zemenem, Václavem Mikuleckým, Radkem Hobzou, Otto Rutrlem a mým věrným bratrem z archivního podzemí Marcellem, přidal bych trochu Sandry z Brna, taky farářek Jiřinky Mojžíšové, Zdenky Schubertové, Miloslavy Pellyové a Petry Vítkové, nemohla by chybět špetka Janiček Krajčířikové a Wienerové, laická příchut' Metoděje Cyrila Metelky a Bertý Mildové-Bilkové, vše dochuceno Lidmilou a Erwinem Kukuczkovými :-). Všichni jmenovaní i přes různé „trampoty“ měli a někteří stále mají tu skrze nás kulhající církvičku rádi a spolunesou ji na hřbetu s otevřeným srdcem, aby mohla dávat trochu naděje druhým lidem. To by bylo radostí na nebesích... A občas bychom se i zasmáli.

2) Patriarcha je prvním z bratří a sester ve službě, takže jeho místo určitě nevnímám jako formální funkci, ale jako povolání skrze obecnství církve. Už profesor O. Rutrlé dobře věděl, že o „křeslo patriarchy“ by se nikdo neměl ucházet. Přijmout patriarší břímě znamená být jednou z viditelnějších tváří církve, což není zanedbatelné. Významnější pro církev i společnost ale vnímám vnitřní charismata patriarší osobnosti. Podstatné je neviditelné, ale zato se děje.

3) Jít s Kristem v jeho slávě i oběti. Řečeno s Františkem Bílkem: Vracet se ke stromu bratří, vyhledat na něm nejhlubší ránu, krýt ji vlastním tělem a zarůstat mezi ně, splynout s nimi.

Martin Jindra

1) Každému, kdo zvažuje takto konkrétně položenou otázku na kvality představitele církve, musí předně vytanout doporučení z 1. Timoteova 3,1-13, anebo z počátku listu Titova. V obou tane nikoli nenápadná zmínka na ohledy řádně spravované domácnosti, a pak na morální kredit jeho či jejich dětí. S těžkostí na srdci tedy musím v duchu Athanasiova vyznání víry i já přiznat, že otec je takový, jaký je jeho syn. Podle dětí poznáte rodiče. Častá nesoustředěnost mých vlastních dětí totiž usvědčuje i mne samotného z nedůslednosti ve výchově, jak si jsem ostatně vědom.

Pokračování na str. 3



## Povzbuzení k putování

Milí přátelé, rád bych vás ve svém dnešním zamyšlení pozval na pout'. Zaplašte hned představu tureckého medu, žuzu a kolotočů. Tuhle pout' nemyslím. Na základě své opakované zkušenosti bych každému doporučil věnovat alespoň několik dní pěšimu nebo cyklistickému duchovně zaměřenému putování naší krajinou. Letos jsem byl obdarován hned dvěma poutěmi a obě byly krásné a přínosné. Co taková pout' vlastně obnáší? Jak se to správně dělá?

To nejdůležitější je vyrazit. Pout' může vést po nějaké známé vyznačené poutní cestě, tipy najdete na [www.ultreia.cz](http://www.ultreia.cz), ale taky úplně obyčejnou venkovskou krajinou. Krásných a duchovně silných míst totiž poutník objeví vřadycky dostatek. Nemusí to hned být katedrály s ostatky slavných světců. Na pout' je potřeba se soustředit, nenosit v hlavě seznam úkolů, vypnout mobilní telefony. Místo běžných linek do různých sociálních sítí má člověk na pouti šanci obnovit to nejdůležitější spojení ve svém životě, tu linku vedoucí k našemu Stvořiteli, Příteli a Zachránci. Myslím si, že Bůh mnohdy nervózně přešlapuje a sleduje jednotlivé adepty na poutníky, tedy kohokoli z nás, s jediným přáním: „Tak už do toho šlápn! Vyraz hned! Těším se, jak si popovídáme.“ Ano, právě rozhovor s Bohem bývá podstatnou součástí duchovního putování. Může probíhat v klidu a skrytosti přímo za chůze či jízdy nebo v kaplích, kostelích a katedrálách.

Na pouti se také „dějí věci“. Zkrátka o zajímavá setkání, objevy a zkoušky většinou není nouze. Věřím, že Bůh ví o každém našem kroku a dokáže využít mnoha okolností k tomu, abychom se na svůj život a jeho problémy podívali nově, s větším pochopením, odvahou, pokorou... a vším možným dalším. Zvláštním způsobem umí zatřást s každým z nás. Oslovuje nás v maličkostech ovšem tak výrazně, že mnozí poutníci neváhají mluvit o zjevení. Okamžiky prozření jsou úžasné svou silou a náhlostí. Najednou vidíme to, co nám roky unikalo. Odpovědi přicházejí, napadají nás další skvělé otázky.

Pout' je většinou i fyzicky náročná. Patří to k ní. Namáháme se na své životní cestě, která během pouti nabere opravdu podobu cesty se vším, co k ní patří - přerušeni, opravy, bloudění, beznaděj, ale i povzbuzení, smích, radost ze setkávání. A nezapomeňme na zázraky. Na jedné z mých prvních poutí jsme hned na začátku potkali cestovatele, který si koupil moc velký meloun a chtěl se s námi podělit. Po překonání nedůvěry, která se sama zapnula jako prvotní reakce, jsme si pochutnali na melounu s vědomím, že jsme všichni na jedné cestě a všichni na ní hrajeme roli poutníků do náruče, která nás očekává a miluje. Bůh na cestě promlouvá - zkuste to vidět, uslyšet, ucítit, zažít. Pokud pout' něco umí dokonale, pak je to nabízet setkání s Ním.

Krásné putování a nezapomenutelná setkání přeje

Zdeněk Bohuslav



Václav Kovalčík: Poutníci

## Z kazatelského plánu

### 9. neděle po svatém Duchu

*Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije.*

(Žalm 145,15-16)

**První čtení z Písma:** Izajáš 55,1-3

**Tužby pro dobu po Duchu svatém (III):**

2. Za dar posvěcující milosti, abychom jako dědicové Kristovi v duchu a v pravdě Boha uctívali, modleme se k Hospodinu.

3. Aby naše lidsky nedokonalá modlitba byla přesto nebeskému Otci milá a vlídně jím přijatá, modleme se k Hospodinu.

**Modlitba před čtením ze sv. Písem:**

*Panovníku Hospodine, ve své dobrotě a milosrdenství očišťuj a ochraňuj svou církev a veď ji po svých cestách, neboť v bezpečí setrvává jedině s tvou pomocí. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.*

**Druhé čtení z Písma:** Římanům 9,1-5

**Evangelium:** Matouš 14,13-21

**Verše k obětování:** Žalm 90,13-14

**Verš k požehnání:** Moudrost 16,20

**Modlitba k požehnání:**

*Panovníku Hospodine, dej, ať nás účast na tajemství chleba a kalicha duchovně obnoví a přivede k novému životu! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.*

**Vhodné písně:** 25, 65, 113, 129, 150, 157, 169, 288, 294

## Nad Písmem

### Po čem srdce dychtí

M 14,13-21

*Když to Ježíš uslyšel, odplul lodí na pusté místo, aby byl sám; ale zástupy o tom uslyšely a pěšky šly z měst za ním. Když vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto. I uzdravoval jejich nemocné.*

*Když nastal večer, přistoupili k němu učedníci a řekli: „Toto místo je pusté a je už pozdní hodina. Propusť zástupy, ať si jdou do vesnic koupit jídlo.“ Ale Ježíš jim řekl: „Nemusejí odcházet; dejte vy jim jíst!“ Oni odpověděli: „Máme tu jen pět chlebů a dvě ryby.“ Poručil, aby se zástupy rozsadily po trávě. Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, vzdal díky, lámal chleby a dával učedníkům a učedníci zástupům...*

Bůh je nekonečný, nezměrný a člověkem nepochopitelný ve své velikosti! Jak ho můžeme popsat a přiblížit druhým lidem? Jak si ho můžeme představit sami pro sebe? Jak se vůbec může stát, že si ho člověk uvědomí? Na mnoha místech Písma je tato skutečnost zmíněna; je neviditelný, jeho jméno je nevyslovitelné, jeho velikost nepopsatelná. Je věčný. Je mimo všechny kategorie. Vytváříme si své světy, ať už reálné, jako soubory vztahů a jistot na kterých máme vybudované své žití, anebo jako světy svých iluzí a přesvědčení, které doplňují naši realitu. Bůh je nad tím. Stojí jakoby v pozadí. I když se člověk aktivně snaží Bohu přiblížit, může vždy pouze konstatovat s apoštolem Pavlem: „Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uzmáme tváří v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne... (1K 13).“

Je-li naše poznání Boha nemožné, proč vůbec o toto poznání usilovat? Mnoho lidí tuto potřebu úplně potlačilo a docela dobře dokáží žít bez Boha. Máme k tomu úplnou svobodu. A můžeme žít dokonce i bezbožně, jako onen bloud, který si v srdci říká, Bůh tu není... (Ž 53). Potřebu Boha dokážeme pominout, ale nedokážeme pominout potřeby svého srdce. Některé tyto potřeby jsou ale tak silné, že nás k Bohu samy přivedou. Kdy? Když přesáhne naše možnosti, když přestoupí

míru, toho, co sami dokážeme učinit a způsobit.

Tolik lidí přicházelo za Ježíšem právě z těchto pohnutek, už dál sami nemohli, už to nevládali, už si nevěděli rady. V dnešním evangeliu se píše, že lidé přicházeli za ním na pusté místo. Jako by to bylo místo mimo realitu lidské zabydlenosti, vně lidského světa, tam se s Ježíšem ty davy setkaly. Mnozí přišli, aby byli uzdraveni. Uzdravení na těle i na duchu. A Bůh se stal reálný, na pustém, člověkem neobydleném místě, tam bylo volno pro Boží existenci, která uzdravuje. Tam se napravovalo, co se ve světě člověčím pokazilo. Člověk se s Bohem setkává mimo rámec lidské moci a vlády a je zachráněn, touhy jeho srdce jsou pročištěny, jeho duše oživena. Dříve pusté místo se stává pohostinným harmonickým prostorem sounáležitosti člověka s Bohem.

„Člověkoobozství“, rajské zrcadlení Boha na člověku je obnoveno. Neplatí tu žádná měřítka, neplatí tu relace všednosti. Dokonce i Ježíšovi učedníci tím byli zaskočení, jako by dostali strach, řekli: „Propusť zástupy, ať si jdou do vesnic koupit jídlo.“ Jinými slovy: „Ať se vrátí do lidské reality, pod vládu moci člověka“.

Jak stejná bývá i dnešní církev! Lidé hledají Boží pomoc, Boží přítomnost, aby si jejich duše v blízkosti Boží odpovědely a uzdravily se, a my, církev, je tak často posíláme pryč. Sami máme více podílu na lidském, než na Božím. Jsme zaujatí svým světem, svojí důležitostí, svým strachem, svojí nemocí. Žijeme pro tento svět více, než pro Boží „Všehomír“. Jsme Boží učedníci, ale jak máme dávat dál a tolika lidem, nespočetným potřebným, když sami máme málo pro sebe? Nejprve se přece musíme zabezpečit a pak můžeme dát dál... Podle

tohoto přístupu učedníků by zástupy lidí se srdcem otevřeným a dychtivým po změně měly odejít zpátky do reality lidského světa a starat se samy o sebe.

Ježíš ale říká: „Nemusejí odcházet, dejte vy jim jíst!“ Co jim dáme jíst? Naděje a obavy spojené s volbou nového biskupa nebo patriarchy? Úzkost a zároveň dobrodružnost vyplývající z hry na to, jak investovat milióny z restitučních peněz? Historickou kaši člověčích dějin stého výročí existence naší církve? Toho je ve světě tolik a takovou únavu to působí! Tím se duše nezasytí, po tom srdce zlomené nedychtí! Nebylo by něco jiného? Třeba radost ze setkání s bratry a sestrami v nedělním společenství těch, kteří se opravdu milují? Úlevu a vzpruhu z modlitby upřímného srdce? Krásu a vznešenost ze zpěvu duchovních písní? Prozření a utvrzení se v Božím slovu při studiu na biblických hodinách? Potěšení a posílení při návštěvě nemocných? Radost z otevřenosti našich sborů pro všemožné kulturní a charitativní činnosti? Radost z opravy a zušlechtnění našich sborů...? Radost ze setkání a slavení Božích služeb?

Radost... I kdybychom dávali z mála, tolik nové radosti vzejde, tolik pokoje se zrodí! Mimo svět, na pustém místě, v Boží přítomnosti. Naše církev je každému, kdo ji má rád, duchovním domovem. I v našem společenství jsou přinejmenším dvě ryby a pět chlebů, které čekají na rozdělení a svoje rozhojnění! Dokážeme se rozdělit?

Apoštol Pavel tolik toužil, aby dokázal Kristovo dílo zprostředkovat svým lidem, raději sám chtěl být zatracen pro jejich spásu, tak mu leželi na srdci! Dal by sám sebe! A také to udělal, dal sebe, sebe pevně zakořeněného v Kristu. Udělejme to i my! **Tomáš Karel**

**Svatý Bože, prosím o dar Ducha moudrosti a pokory. Prosím, abych našel tvou cestu a dokázal na ní setrvat. Prosím, abych dokázal být živý nejen samým chlebem, ale každým tvým slovem. Prosím o otevřené a velkorysé srdce a pochopení pro druhé lidi. Amen.**

Dokončení ze str. 1



Jsem přesvědčen o tom, že kdo chce poznat kvalitu budoucího pastýře, musí nejdříve nahlédnout, je-li jeho či její vlastní nejbližší ovčinec plný důvěrné otevřenosti a radostného tvůrčího společného života, anebo zda je v něm jen prostor pro nahodilé přespávání, ve spěchu sněženého krajíce chleba a formální výměnu zdravic. Je-li a má-li být v centru i našeho církevního společenství spíše společný prostřený stůl, anebo někým z vedení organizace církve pravidelně doplňovaná lednice.

2) Je dobře varovat se příliš silných a výrazných osobností. Mám hrůzu z toho, že se pravidelně upínáme právě k nim. Že zehráme na jejich nedostatek. Že po nich voláme. Že chceme těm nejhlasitějším světit právě tu nejprivilegovanější tichou náročnou mravenčí službu, která není vždy spojena s osobním svědectvím o naději (1. Petrův 3,15.16; Přísloví 17,28). Jsme církví demokratickou, a tak pro svou správu potřebujeme více angažovaných laiků a řadových duchovních, kteří každý podle dílu svých možností a obdarování na sebe vezmou váhu směřování celé církevní lodi. Tím ale rozhodně není osobnost patriarchy upozaděna. Ten musí v lidech své církve právě objevovat a podněcovat Bohem svěřená obdarování a přizpůsobovat dostupné možnosti tak, aby povolání služebníci mohli v hojnosti vydat ovoce celku živé Kristovy církve.

Patriarcha musí být mírný a nesmí být útočný. Musí v lidech podněcovat aktivismus, lásku ke společnému svěřenému dědictví církve a posilovat odvahu, abychom v sobě hledali to nejlepší.

3) Na standardě našeho prezidenta je psáno „Pravda vítězí“. Má svůj kořen až v biblické redakci apokryfních Ezdrášových knih. Nejde o to, zda na Hradě nyní Pravda triumfuje, zda tam v osobě nějaké pomazané hlavy emanuje, nýbrž že vývěsní štít naší státní reprezentace proklamuje, že Pravda své vítězství prosadí. Jde o vyznání víry naší státnosti. Pravda vítězí i těch posledních 100 let naší republiky, přestože jí její hradní páni nezřídka dávají jaksepatri na frak. Naše církev své stoleté motto nezradila, přestože na mysli každého jejího člena vytane přinejmenším jeden případ, kdy tomu s její službou a pomocí nebylo tak slavné. Věřím, že dokud bude i nad našimi sbory vlát standarda s Kristovým monogramem a dokud budou v našich sborech pravidelně zaznívat autentické pravidelné přísahy věrnosti našemu Pánu (sacramentum), nevymizí neodpáratelný rozměr služebnosti Bohu a člověku. To je vyznání víry naší církve.

David Hron



1) Podle mého názoru v čele církve má stát člověk moudrý (tedy hledající Boží moudrost), spravedlivý, který z celého srdce slouží Bohu a bližním. Měl by být vzdělaný, odpovědný a vyrovnaný. K lidem se chovat empaticky a velkoryse respektovat jejich svobodu, spolupracovníkům umět dát najevo důvěru. Měl by odpovědně reprezentovat naši církev na veřejnosti doma i v zahraničí.

2) Myslím si, že osobnost patriarchy ovlivňuje významně podobu i činnost naší církve. Je tedy nezbytné, aby dokázal zvládat krize

a konflikty s nadhledem i pokorou a uměl si vybrat rozumné a charismatické spolupracovníky, kteří jsou obdařeni hřivnami, a byl schopen na ně vhodně delegovat potřebné úkoly. Je žádoucí, aby jednal vysoce diplomaticky, byl laskavý a vstřícný, jednal s rozvahou a zralostí, dával lidi dohromady. Také by jim měl věřit a nabídnout bližním určitou samostatnost a svobodu. A zároveň jasně odhadnout, kolik prostoru jim má ponechat.

3) Řadu let jsem členkou Kulturní rady Církve československé husitské a díky tomu se setkávám a spolupracuji s většinou čelných představitelů naší církve. Mohu tedy na základě těchto zkušeností konstatovat, že se s opravdovostí věnují misijním úkolům a inspirují tím řadu našich sester a bratrů. Jsou schopni naslouchat druhým a podpořit je ve všem bohulibém i ve chvíli slabosti a krize. Známe také řadu věřících, kteří vnímají své poslání s vážností, s láskou i respektem k Bohu. Jsou bohabojní a zbožní. O své cestě přemýšlejí a nepolevují v modlitebním úsilí. Chápe Desatero a jeho jednotlivá doporučení, jak žít život dobrý a směřující k Bohu, který je sám nejvyšším Dobrem.

Je mi blízké motto „Sto let služby Bohu, sto let pomoci člověku“ a jsem ráda, když k jeho naplňování mohou přispívat ve své náboženské obci, a také v kulturních aktivitách v souvislosti s Obcí spisovatelů, kde je též řada upřímných křesťanů, kteří rádi spolupracují s karlínskou NO a Dialogem na cestě. To vše mne naplňuje jistotou, že naše církev má vize, potenciál a má před sebou budoucnost i v současné problematice „postmoderní“ době, kdy jsme vystavováni mnohým zkouškám „tekutých časů“, věku nejistoty. Posílení vírou, spoléhající na Hospodina, jenž své slovo drží, jdeme cestou evangelizace, misie a jako ježíšovci naplňujeme své křesťanské poslání.

Olga Nytrová

1) My, emeritní biskupové, jsme se před sedmi lety (po čtrnácti letech biskupské služby) vrátili zpět na fary. Dobře jsme věděli proč. Patriarchou by měla být živá, radostná a nebojácna osobnost, která bude



působit nejenom směrem do církve, ale bude vystupovat i ven, do polis, do veřejného prostoru a vyslovovat se vhod či nevhod k palčivým otázkám dneška. Viděla bych tak třeba Lukáše Bujnu.

2) Viz výše. Stále se zabýváme hledáním vlastní identity a sebezpochopením. Koho to zajímá? My tady přece nejsme kvůli sobě, žijeme uprostřed jiných lidí, než které máme v matrikách či nemáme v poloprázdných sborech. Těch beznadějných a tonoucích v nevěře je v dnešním bláznivém světě mnohem víc, než si kdy naši otcové zakladatelé mohli představit. Je to pro nás pole neorané.

3) To motto mi připomíná nápisy na policejních autech. Hesla mají inspirovat. Důležité je ale dokázat v osobním sebenasazení pokračovat v díle otců zakladatelů v nejzapadlejších, nejmenších náboženských obcích s pár ovečkami, prázdnými lavicemi a rozbitou střechou. Mít sílu žít apoštolát „tělo na tělo“. A bez fanfár. Být pro všechny lidi kolem sebe znamením křesťanství – live (na živo). Nic jiného nám budoucí plody nepřinese. I když to třeba bude znamenat pro duchovní mít ještě jiné zaměstnání. Proč ne? Jen větší prostor k misii...

Přiznám se (ať mi to Bůh odpustí), že mi je trochu líto, že už v mém věku mi ubývá sil a nemohu víc „být u toho“. Třeba s dalším patriarchou.

Jana Šilerová

## Můžete si přečíst

### U kamene polednice

Róza Domašcyna: **Druhé světy**  
Vydala Městská knihovna Varnsdorf v roce 2015  
Přeložili: R. Čermák, M. Hrabal, J. Krausová, I. Martinovská, J. Nešporová a L. Příhoda  
Editor: Milan Hrabal, 129 s.

K základním pravidlům recenze patří všimnout si především literární kvality recenzované knihy. Co je navíc, je sekundární. Ovšem kniha lužickosrbské autorky Rózi Domašcyny **Druhé světy** si ono navíc přímo vyžaduje. Vyvolává totiž otázky, které vlastní text přesahuje. Publikaci vydala Městská knihovna Varnsdorf, která se problematikou Lužice zabývá soustavně a má za sebou tři desítky vydaných publikací.

Knihavazba je inovovaný koncept sborníků, především lužickosrbské poezie, který vyústil až k samostatným výborům z děl jednotlivých autorů.

Milan Hrabal, editor vydávaných publikací, dokazuje, že k lužickosrbské literatuře má nejen blízký vztah, ale také vysoce erudovaný přístup. Představovanou knihu **Druhé světy** sestavil velmi citlivě. Českému čtenáři dává nahlédnout do tvůrčí atmosféry lužickosrbské autorky a podařilo se mu obsáhnout všechny základní podoby její tvorby. Ale jako by kniha soustavně upozorňovala na dva světy: stejnou míru pozornosti, jakou Hrabal věnuje autorce, věnuje i čtenáři – totiž tím, že publikaci opatřil pečlivými poznámkami, aby se čtenář cítil v novém prostředí jistěji a domáčeji.

Žánrově je to publikace pestrá – najdete v ní pohádky, pověsti, básně, povídky, úvahy, komentáře.

V první části knihy je autorka prezentována jako znalkyně místních lidových pověstí, přísloví i pohádek, které jsou charakteristické pro danou oblast. Zmíněné texty je možné číst dvojím pohledem. Povídaní plné kouzel, pohádkových bytostí a tajuplných míst může být pojato jako laskavá knížka pro děti, ale stejnou měrou obsahuje velice cenný materiál pro badatele – národopisce. Teprve v druhé a třetí části promlou-

vá autorka sama jako vypravěčka. Domašcyna precizně pracuje s detailem. Jádro drobných příběhů v části nazvané *Intimní intermezzo* je reálné, umělecká výpověď je přesná a věrohodná, ale způsob vyprávění není těžkopádně popisný, křečovitě konkrétní. Je nadlehčený. Dovolím si použít autorčina slova, když uvádím, že jsou tady „části, z nichž se skládá celek“. Všechny ty vzpomínky na místní kroje, jak se oblékala babička, zástěra, čepec – to už nejsou jen věci a materiály, to je oživený duch národa.

Třetí část nazvaná *Přemostění hlubin* je plná nečekaných obrazů, Domašcyna se tady představuje jako spisovatelka s nebyvale odvážnou fantazií. Realitu překračuje, hnete po svém. A přesto nejsou její básněvé či spíše dramatické fantastické představy daleko od skutečnosti. Její umělecké vidění světa je drsné, nechýbí ani vyloupenuté oči, usekané paže, odhalené živé maso. Na první pohled se zdá, jako by autorka těžila z dobové oblíbenosti hororů. Jako by se zhlédla v apokalyptických prorocích. Ovšem její neidylický svět není žádná kaširovaná kulisa. Pod texty cítíte tesknotu, smutek, obavy. Skoro se zdá, že se autorka řídí životním mottem: Kdo se poddá smutku a beznaději, je předem ztracený. Myslím, že Domašcyna našla přesně ten způsob, jak vyslovit hořkou realitu bez podvědomého karatelství či rezignované výčitky.

Čtvrtá, poslední část knihy je opět zcela jiná. Představuje autorčiny úvahy nad situací svého národa, ale hlavně nad jeho jazykem. Jaké místo dnes zaujímá lužickosrbský spisovný jazyk v převážně německé společnosti? A právě tato závěrečná část svou naléhavou výpovědí překračuje rámec knihy a ponechává prostor dalším otázkám.

Zaprvé: bylo by jen dobré, kdyby se literatury slovanských národů víc propojovaly. Že to jde, vidíme, jak snadno přejímáme slova, celé větné celky, dokonce i specifické výrazy z angličtiny. Nic proto tomu, jazyk je proces a překračuje všechna umělá stavidla. Ale když si přečteme právě ty lužickosrbské pohádky či pověsti, je naprosto zřejmé, že čer-

Žár lampě mé  
rač Hospodine dáti.  
Den závratně  
se do soumraku tratí,  
knot nedovedu rozžehnout.

Chci trochu světla,  
jímž tvé hvězdy dýší.  
Pak bude jasno v srdci mém  
i chýši,  
a v jizbě zviditelní  
každý kout.

Mé okno bude svítit  
do daleka.  
A koho stihnou  
křídla ohně měkká,  
ten přijde za ním,  
stane u dveří.

Až vstoupí váhaje,  
já přijmu hosta.  
Tvá zář v mé lampě,  
velebná a prostá,  
kež způsobí, že v tebe uvěří.

Miroslav Matouš

pají ze společných kořenů. Nejen obrazností, ale i jazykem. A hned se vynoří myšlenka, že tady je jistá cestička, jak obohatit náš jazyk jazykem cizím, ovšem velice blízkým. Co takhle přivést do kouzelného povídání nové slovo „grabi“ – chlapi urostlí jako kentauři. Anebo například sláma – hejduška. Pohádkové, laskavé slovo. A co takhle domácí rarach, řečený Zmij. A našeho dobrého známého Smolíčka pacholíčka nebo snad Budulínka může občas vystřídat jeho lužickosrbský příbuzný Pintlašk. Pohádky přímo vybízejí k charakterotvorným jménům. Kouzelný svět dětí – a nejen dětí – by se obohatil. A druhá úvaha vychází přímo z komentářů autorky. Jde o nesmírně závažný problém. Co bude s lužickosrbským jazykem, pokud se sami Lužičtí Srbové od něj odklánějí, protože v německy mluvící zemi je mnohem pohodlnější se přizpůsobit také jazykově. Domašcyna upřímně cituje i vlastní matku: „Ten, kdo je jiný, jinak vypadá a mluví, je zránítelnější.“ Lužičtí Srbové se ocitají v jakési jazykové provincii. A autorka jasně říká: „Když nepozvednu řeč do dnešní doby, zastará mi.“ Zůstane-li lužická srbsština jen v uzavřeném rodinném kruhu, čeká ji to, co se děje s nářečím – postupně vymizí, protože nedrží krok s prudkým vývojem doby. To je ten neskrývaný ekonomický imperativ, jehož důsledkem je například zavírání škol s lužickosrbským vyučovacím jazykem. Nemůže jít o otevřený boj mezi dvěma jazyky, mateřským a státním, ten by byl předem ztracený. Róza Domašcyna a její básničky kolegyně vytvářejí komplementární jazykové verze, které oba jazyky, a rovnou řekněme i národy, obohacují. A proč by neměl být takto rozšířen i starý slovanský panteon mytických i pohádkových bytostí, v němž je zachováno jádro makrosvětva slovanských kultur?

Ediční program knihovny Varnsdorf věnovaný Lužici zaslouží pochvalu. Máme v rukou důkaz, že zdánlivě malé věci mívají často hutné i chutné jádro.

Milena Fucimanová



## Zprávy

## Bohoslužebné setkání v náboženské obci Přepere

Bohoslužebné setkání v Přeperech se členy obce, jejich dětmi a dospívající mládeží, konané 12. července, bylo pro cizího návštěvníka překvapením, protože naprosto převažovala skupina mladých lidí. Jak se později ukázalo, sešli se tady dospívající mládežníci, převážně gymnazisti místní i z různých koutů kraje, aby načerpali morální a duchovní posilu jako dobrovolní vedoucí skupin dětského tábora chystaného u nedalekého Turnova. Tábor organizovaný Křesťanskou ekumenickou společností Young Life působí v Libereckém kraji již několik let a ve spolupráci s náboženskou obcí Přepere připravuje v tomto roce program pro padesát osm dětí ve věku 8 - 15 let s tematikou seznamování s Biblií; dále také společnost organizuje pro děti různé hry, výuku angličtiny s rodilými mluvčími i další aktivity.

Podkladem pro duchovní přípravu kolem čtyřiceti dobrovolníků byl text z 3. kapitoly a z 5. kapitoly Ježíšova kázání na hoře podle Matoušova evangelia. Výklad ke sloům Písma byl zaměřen na podporu zodpovědnosti, povzbuzení k pokoře i nebojácnosti vyznávat vždy pravdu a naplnit svůj život s Boží pomocí. Setkání, připomínající swingovou bohoslužbu při kytáře s duchovními písněmi přeloženými z angličtiny, bylo doplněno vlastními písněmi. Emotivně zapůsobily písně autorů místní náboženské obce „Slyším tvůj hlas“ a „Přijď Pane“.

Citace: *Slyším tvůj hlas, když ztichnu, vidím tvou otevřenou náruč, svoje srdce otvírám;*

*Tak běžím ti vstříc – nezastavuji, i když klopýtám, jsi odpovědí na moje otázky.*

*Ty jsi svatý Bůh a Pán jediný, miluješ mě věčnou láskou; nikdo větší, než ty nebyl a není, jsi moji pevnou skálou.*

Na tomto setkání byla uplatněna i křesťanská zásada, že každý může vyjádřit své pocity a náměty. Tak se jedna členka této skupiny svěčila o svém nalezení cesty k víře, když dříve bezmyšlenkovitě usilovala pouze o dosažení maximálního sportovního výkonu.

Pro vlastní organizaci činnosti na táboře se mladí vedoucí rozhodli shromáždit se ve sboru ještě ten večer, aby se spolehlivě připravili.

V závěru tohoto bohoslužebného setkání připomněl duchovní z náboženské obce Liberec br. Slávek odkaz M. Jana Husa o usilování života v pravdě a uvedl příklady jeho statečnosti, hluboké víry v Boha a také mladým vedoucím k jejich zodpovědné práci poželal.

Náboženská obec Přepere již dlouhodobě vede své členy, zejména děti, k víře a tím je dobrým příkladem k následování.

Velkou radost a potěšení z tohoto setkání měli místní husité a také

**Čestmír a Milada Holečkovi**

Kalendář  
Blahoslav 2021

Na stránkách kalendáře Blahoslav 2021 se potkáte s více než šedesáti autory. Setkali se zde jedinci ochotní se s bližními velkoryse podělit o své svědectví, o naděje i obavy, o vlastní rodinné vztahy, o kroky na nesnadné cestě hledání víry. Setkáme se s řadou vynikajících a originálních osobností, s akademiky, duchovními, poučenými laiky, básnířkami a básníky, eseisty a publicisty. S částí přispěvatelů se již znáte, někteří jsou pro Vás noví. Můžeme však říci, že zde převažují lidé empatictí, s romantickou duší a originální vyprávěcí, kteří přicházejí občas překvapivě se srdcem na dlaní. Po otevření nového kalendáře si spolu s renomovanými odborníky připomeneme důležitá historická výročí, také se však začteme do působivých vzpomínek a vyprávění. Některé příběhy nás dojmou i pobaví, připomenou vlastní dětství, mládí i různé zlomové životní etapy. Při čtení získáme mnohé originální podněty k zamyšlení nad smyslem víry, nad cestou naší církve. Budeme uvažovat o křesťanském Desateru, o smysluplnosti péče o duši a úctě k tomu, co nás přesahuje. Nalezeme inspiraci pro hlubší sebereflexi, hodnocení své vlastní životní pouti a porovnání své zkušenosti lidí víry s prožitky dalších praktikujících křesťanů.

**Olga Nytrová  
a Václav Strachota**

## Z ekumeny

## Anatomie rozdílu mezi českou a slovenskou religiozitou

Nová knížka profesora Zdeňka Nešpora představuje první ucelené pojednání o shodách a rozdílech v religiozitě a spiritualitě české a slovenské společnosti současné doby. Autor, vybavený dvojitou odbornou kompetencí v historii a sociologii náboženství, v jednotlivých kapitolách popisuje dějinné a společenské okolnosti, vytvářející svévýznamnou situaci dvou sousedních a mnohostranně vzájemně provázaných zemí, spojených v minulosti v jednu politickou entitu, která se však (opakovaně) ukázala jako neudržitelná.

I přes dvojitý rozpad česko-slovenského soustátí zůstávají mezi Čechy a Slováky četné osobní, kulturní a další vazby. Naproti tomu typické a většinové postoje vůči víře, církvi, náboženství, spiritualitě, religiozitě a souvisejícím záležitostem jsou v obou zemích nápadně odlišné. A to nejen z hlediska aktuálního stavu, ale také z hlediska vývojového trendu, jak je zřejmé například z více méně opačného směřování české a slovenské společnosti ve vztahu k etablovaným církvím (a jejich místu ve veřejném prostoru) od sametové revoluce (respektive od rozpadu federace roku 1993) po současnost.

V jednotlivých kapitolách (zaměřených například na přítomnost náboženství ve školství, na působení kaplanů, na legislativní rámec působení církvi a náboženských společností, na vliv církvi ve sdělovacích prostředcích a také v politice, na způsoby financování provozu církvi atd.) Nešpor ukazuje pozoruhodné a nanejvýš poučné shody a rozdíly mezi českou a slovenskou situací. Nešporova práce je první svého druhu a její badatelský přínos je nesporný a veliký. Navíc ji vhodně doplňuje ilustrativní výtah z více než dvaceti hloubkových rozhovorů s představiteli českých a slovenských církvi.

V některých kapitolách se zdá, že proporce mezi pojednáním české a slovenské situace kolísá, někde je zhruba padesát procent prostoru věnováno české situaci a poté přibližně stejný prostor zabírá analogické probírání téže problematiky v situaci slovenské, jinde ale poměr není

1:1. Částečně je to jistě tím, že v některých oblastech prostě nejsou pro slovenskou situaci spolehlivá data. Autor se vyjadřuje srozumitelným jazykem, jen tu a tam formuluje přece jen příliš složitá sousloví a dlouhá souvětí, občas doplněná vsuvkami, vloženými větami a dalšími upřesněními, která do jisté míry ztěžují četbu.

Domnívám se, že pasáže v úvodních a v závěrečných kapitolách, ve kterých autor nejen popisuje, jak se věci mají, ale navrhuje také možnosti výkladu, proč je to tak, jak to je, patří k nejsilnějším a nejpřínosnějším pasážím celé práce. Každý čtenář této knihy bude přirozeně od začátku do konce pronásledován neodbytnou otázkou „čím to je“. Tedy, proč je mezi českou a slovenskou společností tak velký rozdíl ve vztahu k víře, církvi a náboženství.

V úvodní a v závěrečné části práce se mu dostane dílčí odpovědi, a to je dobře. Nešpor zároveň zachoval vědeckou kázeň a spíše než spekulaci o příčinách se věnuje mapování jevu, tedy anatomii rozdílu mezi českou a slovenskou religiozitou. Díky této monografii bude čtenář daleko lépe informován o povaze, míře a rozsahu tohoto rozdílu. Získá tak veškeré předpoklady a relevantní informace k zásadnímu zamyšlení nad možnými příčinami tohoto rozdílu. **Pavel Hošek**, info.dingir.cz

Zdeněk R. Nešpor:

**Česká a slovenská religiozita  
po rozpadu společného státu.**  
Náboženství Dioskúrů.

Karolinum, Praha 2020, 198 stran

## PRO DĚTI A MLÁDEŽ



## Nasycení pěti tisíců

Příběh o nasycení pěti tisíců (Mt 14, 13-21) jistě dobře znáte, takže pro vás nebude problém správně seřadit následující věty a získat tajemku:

1. Večer k němu přišli učedníci. (N)
2. Ježíš řekl: „Dejte jim jíst vy.“ (S)
3. Bylo tam pět tisíc mužů kromě žen a dětí. (I)
4. Všichni se nasýtli a ještě dvanáct košů zbylo. (M)
5. On však řekl: „Přinesťe je sem a zástupy ať se rozsadí po trávě.“ (T)
6. Bylo mu jich líto. (Á)
7. Zástupy šly pěšky za ním. (Á)
8. Odpověděl: „Máme tu jen pět chlebů a dvě ryby.“ (Y)
9. Ježíš odplul lodí na pusté místo, aby byl sám. (J)
10. Potom vzdal díky, lámal chleby, dával je učedníkům a ti zástupům. (I)
11. Když vystoupil, uviděl velký zástup. (V)
12. Řekl: „Propust' je, ať si jdou koupit něco k jídlu.“ (A)
13. Uzdravoval jejich nemocné. (S)

(Řešení z minulého čísla: diamant, záplata, mince, špička koruny, zámek truhly.)

Jana Krajčířiková

Církev československá husitská vyhláší vyhledávací řízení na obsazení pozice

**přednosta / přednostka  
organizačně ekonomického odboru úřadu  
ústřední rady.**

**Kvalifikační předpoklady:**

VŠ vzdělání - ekonomické nebo právnické, praxe, organizační schopnosti, manažerské dovednosti, členství v CČSH výhodou

**Nabízíme:**

služební nebo pracovní poměr v CČSH  
možnost i částečného úvazku, minimálně však 0,75  
předpokládaný nástup od října 2020

V případě zájmu o tuto pozici zašlete do 15. 8. 2020 přihlášku s profesním životopisem na adresu  
ustredni.rada@ccsh.cz

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Josefina Hudcová, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Předplatné: Mgr. Dagmar Pišová, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

